

(המשך מעמוד 23)

הכך ברצינות ואמינות קריאתנו ההיסטורית: מלחמת אוקטובר תהיה המלחמה האחרונה.

צריך היה ליטול דברים מהקשרם. להסייג על חצאי משפטים ועל הצהרות שהם בבחינת מסשפתיים סאדאת חייב לעולם הערבי ולעמם, כדי לצייר את נאום סאדאת בתדמית קיצונית ותוקפנית.

יום קודם לכן, בעת שהופיע במסיבת עיתונאים עם שר החוץ האמריקאי סירוס ואנס, על רקע תפאורה פאסטוראלית ברמידשאת ארמון סכר הברכה שמחוץ לקאהיר, נראה אלסאדאת נרגז וכעוס. הוא הירבה לחזור ולהשתמש בהגדרת השחיתות וההיירוט כלפי העמדות הישראליות וכלפי נאומיו האחרונים של בגין. על סמך זה ניתן היה להסיק שנאימו במועצת העם עלול להיות חריף יותר. מה שאירע היה בדיוק ההיפך. במועצת-עם היה סאדאת שליו ונינוח יותר. נכון יותר לפתוח את הדלת שזה עתה טרם נקודת המפתח של הנאום היה אותו

ובהודעותיו הפומביות: ישראל מכירה כשם שהכירה בעבר בריבונות המצרית המוחלטת על כל חצי האי סיני. ההסתבכות הפנימית בישראל סביב בעיית יישובי פיתחת רפיח החלה רק אחר כך. ההצהרות על אי הנכונות לפנות את היישובים והצורך להגן עליהם, הם שבישרו את השינוי בעמדה הישראלית. סאדאת האמין, ככל הנראה, בתחילה כי הצהרות חדשות אלה הועלו רק כטענת מיקוח. על מנת שניתן יהיה לקבל ממנו ויתורים מפליגים יותר בשאלת הגדה והגדרה העצמית לפלסטינים. משום כך הסכים לכינוסן של שתי הוועדות המקבילות בשיחות השלום.

בדיונים שהתנהלו בישיבות הוועדה הישראלית בקאהיר הסתבר כי הפערים בעמדת שני הצדדים בנושאים הצבאיים והבטחוניים הם קטנים מכפי שאפשר היה לחזות מראש. כמעט בכל הנושאים שהועלו לדיון הסתמנו מיד נקודות הסכמה ונכונות לפשרה. בתום שני ימי הדיונים היה ברור לשני

תורה כוונה פשוטה: משמעותה היתה נכונות ישראלית להכיר בריבונות המצרית על יישובי הפיתחה.

הדברים צריכים להיאמר בפירוש כדי שלא יישאר כל מקום לספק: פנינו יישובי הפיתחה או השארות תחת ריבונות מצרית ויהי מאפשר השגת הסכם מצריו-ישראלי תוך זמן קצר. אפילו תוך הסתכנות מצרית בכך שהדברים יתפרשו כהסכם נפרד.

תמונת מציאות

מסולפת

הדבר ממנו היישו המצרים הוא שישראל תוציא מהם ויתור בנושא הפלסטיני מבלי לתת את התמורה בסיני. זו היתה הסיבה, כך הסבירו בקאהיר, בגללה עיכב סאדאת את יציאת המשלחת המצרית לכינוס הוועדה המדינית בירושלים. זו היתה הסיבה שהניעה אותו להעניק ראיון ראשון לעיתונאי ישראלי, כתב

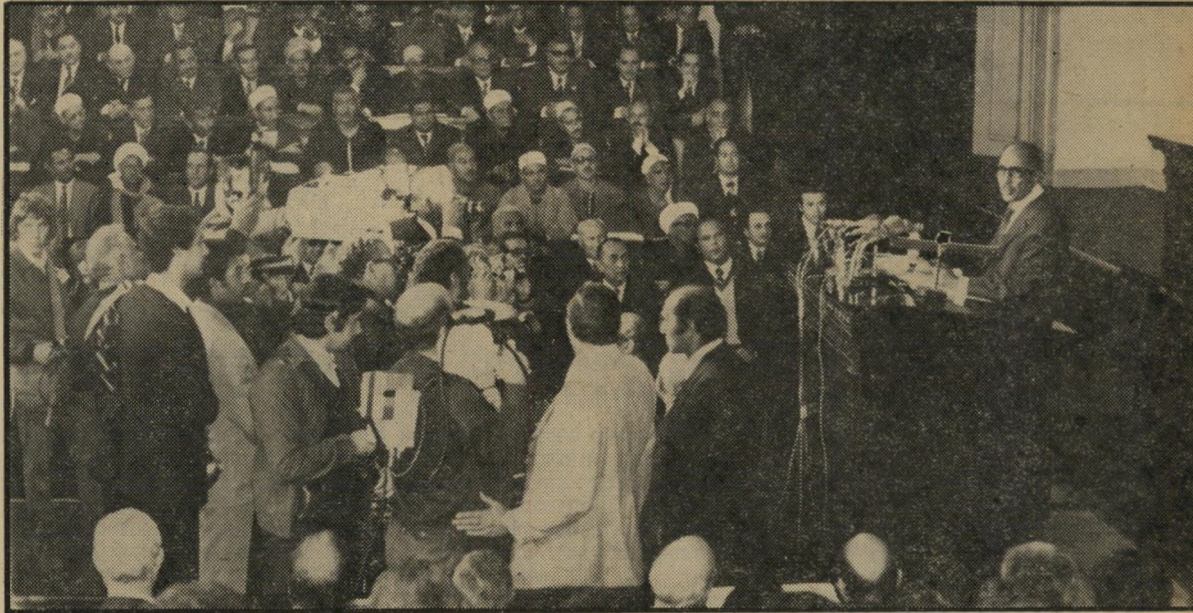
(המשך מעמוד 27) בהסכם הקנייה נירשם שמיטרגני יכול למימש את ההסכם בכל עת, כרצונו. הוא אכן עשה זאת, כאשר מיורחי נעצר. המספרה של אשתו, מספרת ונדה ב-רמת-אביב, ממושכנת גם היא. את החנות מישכן ב-700 אלף לירות. אורי מיורחי, אחיו, מישכן בשבילו את מכונית האופל שלו, ואחיה של ונדה, ארמנדו מסיקה, הלווה לו כ-250 אלף לירות. האח הזה ניהל גם את החנות ברחוב דיזנגוף. הוא נעצר לפני ימים אחדים.

כל זה לא הספיק כדי להוציא את מירוחי מן הבוקר. מקבל רמת-אביב ידוע לוה למעלה מ-700 אלף לירות. מקבלו אחר, רמת-אביב גם הוא. לוה כ-900 אלף לירות. מארבעה בעלי עסקים לוה כ-250 אלף לירות מכל אחד. לכולם אמר שיפרע את חובותיו כעבור חודשיים.

כאשר לא עמד בהבטחותיו החלו הנרשים ללחוץ עליו. כל הכסף שהילוו לו הוא כסף שתור, כך שפנייה למישרה לא באה בחשבון. לפני חודש פרץ אל ביתו אחד הלווים, ואיים עליו באקדח שיחזיר לו את כספו.

באותה עת כבר נאלץ להשתתף בהונאה הגדולה שתיכננה החבורה. הוא אמר לקנות יהלומים בסכומי עתק ולשלם תמורתם בצקים בנקאיים מווייפים של בנקים ב"ח"ל. לאחר מכן היה צריך לברוח מן הארץ, עם היהלומים.

כדי להרגיע את נושיו ביקש מיורחי את עזרתו של רחמים אהרוני, שזימן ישיבה של כל הנרשים בביתו של שוקי. בארוחת ערב משותפת הסביר לכל הנרשים שים הגדולים, שישה במיטרה, שעליהם לחכות עד ה-18 בינואר. לאחר תאריך זה יחזור להם כל כספם. רק אחד מן הנרשים

צלמים במליאה

צלמי עיתונות וטלוויזיה מצטופפים לפני דוכן הנאום מים של אולם המועצה הלאומית המצרית, בעת שהנשיא סאדאת מתחיל בנאומו. בפרלמנט המצרי מותר לצלמים להיות נוכחים

באולם עצמו בעת הדיונים, וכדי לפנות להם מקום מצטופפים חברי-המועצה על ספסליהם. בעת נאומו של סאדאת פינו חברי המועצה מקומות גם לשני צלמים ישראליים ולשליח העולם הזה בקאהיר. בניגוד לרושם שהתקבל בארץ היה נאום סאדאת מתון.

קטע בו הסביר למעשה סאדאת בפעם הראשונה את הסיבה שהניעהו לפוצץ את שיחות הוועדה המדינית בירושלים. היה זה הקטע בו אמר סאדאת: "היש-ראלים ניהלו את השיחות תוך הערמה עלינו... אל נשכח את הכרותו של בגין בעניין היישובים שלו, שנגדה מכל וכל את מה שהוא עצמו אמר לי בשיחתו איתי בחג המולד... הם מבקשים להרויח זמן ולהערים על מצריים, היו לי הוכחות מוחשיות לניסיון הזה."

הניסיונות שנעשו השבוע בירושלים ליצור תמונת-מצב על פיה חזר בו כאילו סאדאת מעמדותיו היסודיות והעלה תמרי עזת חדשות לגבי נסיגה ישראלית ברמת הגולן ומהגדה המערבית ורצועת עזה לפני שיהיה מוכן לדון בנוסיגה מסיני. אינם אלא אחיות-עניינים והולכות-שולל. בקאהיר נר-או הדברים בצורה שונה לחלוטין. שם היה ברור מעל לכל ספק, לא רק למצרים, אלא גם למשקפים הזרים ולחלק מהישראליים ששהו שם בשבועיים האחרונים, כי רק שינוי עמדתו של מנחם בגין באשר לגורל היישובים בפיתחת רפיח הוא שגרם לפיצוץ השיחות.

תמורת ויתור

ויתור

כתחילה נודעו שתי הוועדות הישראלית והמדינית, לפעול לפי דגם חוק הכלים השלובים.

כאשר החלו דיוני הוועדה הצבאית בקאהיר כבר היה ברור לסאדאת שבעקבות מה שאירע בישראל בשבועות האחרונים סביב יישובי פיתחת רפיח, חלה נסיגה בעמדת הפיתחה הישראלית.

מקובל היה עליו ועל חברי ממשלתו כי ממשלת-ישראל מתכוונת להגיע להסדר לאומי. מנחם בגין עצמו חזר ואישר לנו זאת בשיחות הפרטיות שהתנהלו ביניהם

הצדדים כי נותרו רק שתי נקודות מחלוקת העומדות בדרך להשגת הסכם: בעיית גורל היישובים בפיתחת רפיח.

בעיית צורת הניסוח של זכות ההגנה העצמאית לפלסטינים בגדה המערבית וברצועת עזה.

עניין של

שבועיים

אילו נמצא פתרון לשתי בעיות אלה, היו כל שאר הבעיות נפתרות בצורה מהירה יותר מכפי שמישהו בישראל מעלה בדעתו. בניגוד מוחלט לטענות שנשמעו בארץ כאילו עניין המשאומתן עם המצריים הוא עניין של חודשים ושנים, מדובר היה בשבועות ספורים בלבד. בקרב חברי המשלחת הישראלית בוועדה הצבאית בקאהיר היתה הרגשה שניתן להגיע להסכם עם המצרים אפילו תוך שבועיים. ההסכם נראה כבר בטוח של השגיד.

אולם פתרון בעיית יישובי פיתחת רפיח היה כרוך בפתרון בעיית המימשל העצמי לפלסטינים. כאשר עזב שר-הביטחון עזר וייצמן את קאהיר בדרכו לירושלים נראה היה כי המהלכים הבאים יתנהלו במהירות: המצריים יסכימו בירושלים לנוסחת פשרה אמריקאית בקשר לזכות ההגדרה העצמית של ערביי השטחים שפירושה ויתור מצרי מהותי בתחום זה. בתמורה תצהיר ישראל על הכרתה בעיקרון של החזרת שטחים שנכבשו במלחמה.

הצהרה משותפת על עיקרון זה היתה חשובה למצרים כדי שלא יראה כאילו הם דואגים לאינטרסים שלהם בלבד. על סמך עיקרון זה ניתן היה לפתור לא רק את בעיית יישובי פיתחת רפיח אלא גם להשאיר מקום להצטרפות הסורים והירדנים לוועידת השלום. אולם מאחרי הדרישה להצהרה זו הסי

הגרולום פוסט, דוב לנדאו, הוא ציפה, עוד לפני כינוס הוועדה המדינית, להציג הרה ישראלית שתדמו על נכונות לפינוי היישובים הישראליים בסיני.

כאשר זה לא אירע ובמקום זה הופיעו ההצהרות הישראליות הנוקשות על אי נכונות לוותר על יישובי הפיתחה, נאחו סאדאת בהודמנות הראשונה שהגיש לו בגין, כדי להחזיר את משלחתו למצריים, ולקיים את דיוני הוועדה הצבאית בקאהיר לפני שיחודשו דיוני הוועדה המדינית בירושלים.

על ידי כך, קווה סאדאת, ניתן יהיה להבהיר את נכונות ישראל לסגת בסיני לפני שיתבע שלום את המחיר בנושא הפלסטיני.

"סאדאת הרגיש את עצמו מרומה," הסיבירו בקאהיר, "הוא חשש שישאר מנסה להערים עליו, להוציא ממנו ויתורים וגם להשאיר בידה את היישובים בסיני." בקאהיר מתקשים להבין את השינוי שחל בעמדה הישראלית ואת הקלות בה נכונה ממשלת ישראל לוותר על ההכרה בקיומה ובשלום המוצע לה בגלל אלפיים מתיישבים חקלאיים בפיתחת רפיח. "היש-ראלים אינם יודעים מה הם רוצים," אמר רים שם, "קיים אצלם מצב של בילבול מחשבתי."

החורר מקאהיר לתל-אביב יכול להיווכח בכך בנקל. הוא חורר משהו של אופטימיות ותיקוה ונופל לעולם של תיסכול ויעיות המציאות. הוא נוכח כיצד יכולות כמה שורות בלתי אחראיות, הנכתבות בשני הצדדים, ליצור תמונה מסולפת הקיימת בדמיונם של הכותבים בלבד. כשם שאין שמץ של אמת בדיווחים על שינוי היחס הישראלי לישראל בקרב העם המצרי ועל יציאתו מחדש, כביכול של "המחסום הפסיכולוגי", כך אין גם יסוד להצהרות ולהכרזות הרשמיות על השינוי בעמדת המצריים.

קאהיר מצוירת פתוחה, חמה, לבבית וכנה. השינוי התחולל בירושלים.

ביתו של שוקי נושא לקינאה

העז להתייצב מול אהרוני ולדרוש ממנו צ'ק חתום תמורת הסכום שמיורחי חייב לו. אהרוני לא הסכים לחתום, ושוקי מיירחי נאלץ למשכן גם את ביתו שבשיכון דן לטובת אותו נושה.

לאחר שעשה זאת נשאר למעשה בחוסר כל. לשוקי מיורחי אין היום אפילו אגורה שחוקה אחת בבנקים. אם אנשי החבורה לא יעזרו לו במימון עורך-הדין, לו ולי-אשתו, יוותר ללא הגנה, מאחר והתרמית הגדולה נתגלתה, איבד מיורחי גם את אמוןם של אנשי בורסות היהלומים בארץ ובעולם.

כאשר נעצר עלידי המישרה גוייסו מיטב החוקרים כדי לקבל ממנו הודאה תור-בה האשמתו. נשקלת גם האפשרות לי-החתיים את מיורחי על הסכם עם פרקליטות תל-אביב. לפי ההסכם יוכר כעד מדינה.

אהרוני, לעומת זאת, כמעט ולא נחקר. בבית-המישפט הביטחוני רחמים אהרוני במבט מאיים, נודע לו שמיורחי פורץ בכבי בשעות החקירה והוא חושש מכך. ידוע לו שאם ישבר משהו מן העצירים, יהיה זה יהושע מיורחי.

ביום השלישי האחרון הוארך מעצרו של מיורחי בשבעה ימים נוספים. מדברי הרשופט ניתן להבין שמיורחי ישאר בתא המעצר כל זמן שהמישרה תבקש זאת. "עתה," אמר אחד מחבריו, "אם יתמזל מזלו, יוכל לשוב ולהיות נהג מוגנית - יהיה לו פחות כסף אך גם פחות צרות."